

BULLETIN

Společnosti Otokara Březiny

63

Jaroměřice nad Rokytnou
BŘEZEN 2014

Úryvky z eseje Mír „Skryté dějiny“

V jediné dějiny člověka na zemi spojují se dějiny všech národů, i skryté dějiny každého jednotlivého z bratří. Není svobody ani pro největší a nejtěžnější národ nežli jen ve vysvobození veškerého lidstva; dokud je při své síle, je určován tajemnou přítomností žárlivých zraků, číhajících na chvíli jeho slabosti a připravených nepřátelsky zasáhnout do jeho stavby. Každá myšlenka nenávisti, i sebeskrytější v hlubinách srdcí, směřuje k bratrovraždě. Ze zanedbané zahrady víří černá oblaka hmyzu nad všemi květy. Kdo uchvacuje z věcí této země více, nežli je nutno k udržení života, k dílu poznání a lásky, je spoluvíníkem smrti. Řád udržující v otroctví a tmě duchovní síly miliónů buduje démonické dílo, které přivolává blesky. Ale i svoboda bez lásky vede k smrti. Z neviditelného světa má původ veškerá moc viditelná, stavějící národ proti národu na bojištích. I vláda mocných nad národy je poslušností: démonicky citlivý duch uchvatitelů a tvůrců dějin vzněcován je ke tvorbě jen jasnovidnou jistotou, s níž odhaduje počet a sílu svých duchovních šiků a postihuje jejich vůli: nebylo by moci, kdyby nebyla dána do rukou rozkazujících tajemným hlasováním duchů v podvědomých hlubinách množství...

Ale vítěz jedné hodiny je smeten hodinou následující, neboť napětí mezi duchy v temných hlubinách davů se mění: nepřetržitě na všech místech najednou pracuje slovo, smrt a láska. Nikdo nemůže si trvale přivlastnit více na této zemi, nežli stačí udržet svým duchem. Spravedlnost, vyměňující pokolení tvorstev na této zemi jako hospodář své osivo na osetí polí, spojuje dějiny naše na zemi s létem pracujícím ve vesmíru, třeba naše zraky, dokud jsou stíněny závojem krve, nejsou s to, aby postihly světelné proudy, které zasahují i na naši zemi již z vykoupěných světů. Neznámí, neviditelní pohledu množství, ztracení ve vichřici bitev a převratů říší, pracující věřící a milující ve všech národech. Neoslavovaní písněmi a mramory, jimiž svět odměňuje tvůrce svých dějin, budují svýma nevinnýma, bolestnýma rukama, a je-li třeba, i pokornou obětí života svého říši, nad níž nádhernější nebyla dosud zbudována na zemi: gigantická bratrská města, hlaholící všemi jazyky, rostou jejich pokornou vůlí.

Řítí se tisíciletí a statisíciletí mezi nás a tento sen? Tisíckrát bude třeba zhasnout slunci a rozžehnout se znovu? A tento děj, neuvěřitelný v krutých zákonech dnešní země, naplňuje se i této chvíli a naplňoval se již po tisíciletí v duši vykoupených a světců, kteří jako zahrady osívali světy své lásky milionům bratří.

Tak celý svět kolem nás po tisíciletí svou krásou dává nám znamení o světě sjednocení a pokoje, po němž prahnou srdce. A ačkoli náš rozum a naše zkušenost pozemská ukazuje nám mír jako říši smrti a obraznost ztrácí veškeré napětí ve světě, v němž není už boje a vítězství, naše srdce nepřestává věřit v jeho skutečnost, mocnější nežli veškerá skutečnost smyslů. Den po dni vrací se slunce a zpívá svůj chvalozpěv životu, vlhké rty listí a květů každým jarem šeptají jako v tichém smíchu, chystajícím překvapení dětem země. Veškerá minulost, stále přítomná, odhaluje se nám každým poznáním, jež nám připravují kameny, vody, tvorstva, světy nad námi, jako by tajemná ruka obracela před námi listy knihy, v níž zaznamenány jsou veškeré minulé i budoucí dějiny naše, a dávala nám čísti vždy znova první jejich stránky, abychom porozuměli čtení následujícímu.. Čteme a zastavujeme se pojednou v úžase, v němž ohlašuje se pro každého z nás zrození naše na zemi: náhlé osněžení jistoty, že duch náš vystupuje z řádu věcí pozemských a stojí zapjat v řádu světa vyššího. V řádu pozemském že jest jeho cestou boj řízený spravedlností, ale v řádu vyšším poznání a mír, jehož sladkost a síla přesahuje všechna podobenství, jimiž si pomáhá ubohé lidské slovo, aby vyjádřilo nevyjádřitelné. Ale i tu tušíme v závratí, že i tento mír je nejvyšší činností ve všech světech.

— —

Otokar Březina A Osmero Blahoslavenství
(Řeč u hrobu Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou v
sobotu 14. září 2013, 10.15)

Vážení přítomní, drazí přátelé, milí Březinovci
- a především Ty, náš Mistře:

je-li smyslem našich každoročních setkávání zde u Tvého hrobu, abychom si, vždy znova, zpřítomňovali – ve zlatém sítu prchavých dní – Tvou duchovní podobu, Tvé bezděčné poselství nám *právě teď*, nabízí se povšimnout si – pro tentokrát – způsobu, jakým jsi svůj dar šířil, jak ses – jakým neopakovatelným způsobem - obracel ke svým bližním, a jak, jakým jedinečným kouzlem se obracíš ještě po tolika letech i k nám.

Všichni pamětníci, i každý Tvůj verš, každý řádek vypovídají, že Ty, Otokar Březina, ale už Václav Jebavý jsi byl, a ne jen jako básník, člověk neskonale *jemný* ve svém vztahu k lidem kolem sebe. Co Tebe, Otokara Březinu v tomto ohledu obzvlášť vyznačuje, je Noblesa, Vznešená Láskyplnost a nekonečná Účast, bezměrná ohleduplnost, se kterou jsi přistupoval ke každé bytosti stvořené. Tedy: opravdové Bratrství: empatie od jednoho Syna Božího i Syna Člověka - člověka smrtelného a přece nesmrtelnou duší obdařeného - k jinému - Synu Smrti: a přece bratru, stejně slavný osud sdílejícímu Sou-Rozenci v už teď začínajícím – životě Věčném.

Jaký kontrast ke způsobům rozmohším se v podmínkách našeho divokého kapitalismu, kdy jediným měřítkem hodnoty člověka je jeho bezohledný, výsměšný úspěch, kořistnický zisk dosahovaný doslova za každou cenu. Co vládne dnešku ve vztazích člověka k člověku jak dobře víme, je – v našem věku Trhu vpravdě: *trhovnický* - ukřičená sprostá nadutost, bezostyšné sobectví, na které si – manipulování přístupem medií zvykáme jako na samozřejmost tady na naší čím dál víc globalisované, čím dál víc bezduché Zemi, kdy dvojjediným stimulem našeho bytí zde jsou už – jen a jen *panem et circenses*, tedy materialistický Konsum, kult nestydaté požívačnosti, a s ním hry,

drogy, modlařící sport, zkrátka svět zábavy – čili *Pohoda!* Jak je nám dobře bez Boha: ach jak je nám tu dobře - bez Ducha!

A i když ses už ve své době nenápadně odlišoval od ještě starodávně sousedského soužití svých milovaných Jaroměřičanů, v naprostém kontrastu ke způsobům mezilidských - či spíš už nelidských - vztahů stojíš tu v naší paměti jako nedostižný vzor, Ty, náš Mistře, tím spíš dnes.

Ovšem: není každý – a ani nemá, nesmí být Otokar Březina. Bůh je příliš štědrý, než aby nás tu kohokoli chtěl mít dvakrát. Abychom však dokázali pochopit právě člověka takto výjimečného, to jest Tebe, který jsi vyhlásil, že je Absolutní Pravda, Absolutní Zákon – jemuž všichni zodpovídáme – zkusme v zájmu co největší objektivitě podrobit ctnosti Otokara Březiny a jeho způsob obcování s bratřími zkoušce nejpřísnější, zkoumejme zde před božskou autoritou i Tebe, našeho Mistra, a vezměme k tomu na pomoc *Experimentum Crucis* Slova, i nejzazší míru všech ctností: Kristovo Horské Kázání a v něm : definici Osmera Blahoslavenství.

Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je království nebeské ! Málokterá ctnost tak přiléhá k duchovní podobě O. Březiny jako ta samým Bohočlověkem na prvním místě uváděná: ctnost dobrovolně zvolené chudoby, čili Chudoba po duchu, chudoba z ducha, Chudoba jako Duchovní volba. Březina znal předobře už od dob požívaného mateřského prsu její nakyslou, zajídající se chuť, chuť chudoby, „*jež jako popel chutná*“.. Ale především sám sebe - on, jak se – sebeironicky - nazýval – *asketa naturalis* - , zbavoval už od nejútlejšího mládí všech jiných než nezbytných potřeb těla: A i později, když se pak u nás v Jaroměřicích konečně po letech galejí dobral – stokrát zaslouženého – lepšího platu, byla jeho štědrost, jeho dobrotivá přejnost otvírající se doslova každému – takřka už choroba – až sebevražedná. Svou celoživotní (dnes víc jak milionovou) státní cenu ani nepřevzal, a poslal hned vdovám a sirotkům, jen aby se vyhnul zklamání všech už dopředu naléhajících prosebníků. „*Hluboko pod námi jsou zemské zahrady a všechny utichly. ...Však z nesmírnosti prostorů ... / jsou mezi kvetoucími slunci země tvé,/ ó Nejvyšší!*“

A druhé, neméně jím osvědčované blahoslavenství : Tichost. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou úděl na zemi. A vskutku, onoho „údělu na zemi“, to jest uznání se strany vládnoucích se Březinovi dostalo v míře – u básníka! – nejvýš překvapivé, jakoby i mocní této země neomylně vycit'ovali, že v oné skromnosti, nenápadnosti, nenáročivosti je cosi božského, co má být – zvláště je-li provázeno sourodým poselstvím tvorby, už *ex principio*, jako pravá mírotvornost, upevňující vedle Božího i ten césarský mír – Bohu Boží a Císaři Císařovo – už pro dobrý příklad státotvornosti vyznamenáno a odměněno. Ale Ticho kolem Básníka , ticho, kterým Zpívá jeho Tichý Oceán, už to neohrozilo, nemohlo ohrozit: „ *Jak všechno tichne z těchto míst! Po moři němém veslujem..., / Však... čím víc se břehů země vzdalujem / tím čistěji zří prvotní nádheru její svatou v úžasu*“.

Také třetí blahoslavenství je Březinovi, Václavu Jebavému víc než vlastní – jako člověku osudovou samotou navštívenému : Blahoslavení lkající, neboť oni budou potěšeni. Je mimo vší pochybu, že stesk a. smutek, tato dvě takřka synonyma pro život a dílo hlavně raného básníka Otokara Březiny, ho provázely jako nevlastní dítě Země, na každém kroku, a i když později se *okamžiky smutku* stávaly stále víc *okamžiky slavného smutku*, vypovídají o jeho rdousivém, děsivém, čím dál ledovějším zármutku skoro všechny časné, ale i mnohé jeho pozdější verše, tak třeba už Lítost: „*Nastala doba soumraků, vítr Neznámého se zdvíhá v alejích/ a ani jedna veselá píseň mi nezní z dálky.*“ Ale Bůh je spravedlivý: i Březinovi přichází z mnoha stran přislíbené potěšení, a přišla i láska osobní – „*I láska přišla, však pozdě.* „

A mohli bychom ve výčtu dalších ctností pokračovat, kdybychom nestáli – u Hrobu.

Spokojme se tedy s tímto, jak nejspíš dovolíte – kdykoliv doložitelným - zjištěním: měřeno Osmi Blahoslavenstvími – (mimočodem už iniciály OB a OB - Otokar Březina a Osmero Blahoslavenství - se neuvěřitelně překrývají, až do totožnosti překrývají): Ano, Otokar Březina je a může být nazýván tak jako takřka každý světec, ale v té míře sotva který jiný básník, jako ten

který byl a zůstává mužem Chudým, Tichým, Lkajícím, a stejně tak i Lačnicím a Žíznícím Po Spravedlnosti, Milosrdným, Čistého Srdce, Pokojným či neváhajícím Trpět Příkoří Pro Spravedlnost, a tedy - Mužem Božím, Mužem Osmkrát Blahoslaveným.

Pokud jde o lásku k bližním, a tedy lásku k Bohu, čili obcování s bratřími nutno vyznat, že každodenně osvědčovaný ethos, životní praxe Otokara Březiny je neuvěřitelně křesťanská, ba přesněji – až do toho hluboce mytotočorně a kosmogonicky prožívaného, a tedy slaveného – liturgického - církevního roku vlastně katolická, překvapivě římsko katolická.

Ne však Víra – : I když – u stárnoucího O.B. na konci jeho dnů, u O Březiny nad hrobem, nad samým prahem, nad zrcadlem tohoto Tvého příchozího hrobu, Mistře - podle všeho i Tvá Víra, Tvá poslední životní moudrost – byla a je katolická, čili obecná, obecná čili katolická – Ta Víra, podle níž jsi chtěl nakonec žít a zemřít , byla na samém sklonku Tvých dnů víra Tvého Otce a Matky, *Víra Tvých Předků*.

Ne však, nikoliv však – a to, bolestivě právě v okamžiku smrti - Víra Vyznaná, nikoliv Tvé před světem, domovem i světem – *urbi et orbi* - veřejně vyhlášené Vyznání Víry; nebylo tu a chybí, nikde není doloženo Tvé ke Kristu jako k Bohočlověku a Spasiteli Lidstva, pokud snad ne k jeho Církvi se hlásící - aspoň v úzkém smyslu křesťanské – Tvé Credo, Tvé jednoznačné Vyznání: přihlášení se k Zvěstovateli Absolutního Zákona, Ustaviteli Osmera Blahoslavenství.

Co bylo důvodem pro Tebe, co do životní praxe vlastně vzorně křesťansky žijícího muže, i když ne přímo křesťana, abyses za takového také neprohlásil, abys nejen podle příkazů jeho žil, ale také nevyznal jako svého Mistra a Spasitele – Ježíše Krista ?

Určitě to nebyl pouhý ohled na soudobé čím dál víc pokrokově smýšlející – v podstatě deistické – náboženství vládnoucí elity, náboženství bez vyznání – všech těch Tebe si oblíbujících, Tebe dokonce na svůj štít povyšujících mistrů volné myšlenky – mezi

jinými všech dnes ostatně II. vatikánským koncilem (přes všechny až příliš praktické zkušenosti, jako tu s Lóží P2) rehabilitovaných rovněž přece Stavitelů Chrámu, čili svobodných Zednářů, od kterých Ty ses zdvořile distancoval, od těchto svých také bratří, jenže bratří úhloměrů, zástěry a kladívka, kteří sice etický ideál – i když ideál mravnosti jen lidské, mravnosti bez vtěleného Boha - vyznávají a vyznávali, ale určitě – oni, Šalamouni ducha a úspěchu: určitě však ne nezištnosti – se ho v Tvé – vpravdě blahoslavené – čistotě srdce a nadlidské důslednosti nikdy ani náhodou žít nepokoušeli.

Proč tomu tak bylo, proč to tak je – Básníku !

Byl snad, je zde snad důvod Tvého veřejného nevyznání Krista Ježíše, Mesiáše a Spasitele tohoto Světa, v tom, že – pro Tebe Ježíš Kristus alespoň v historickém, vědou plně ověřitelném smyslu – dosud nepřišel: Tys ale v jeho příchod – ostatně v souladu s Parusíí , učením Církve o druhém Příchodu Krista – jsi určitě aspoň *pro futuro* do budoucna Věřil: „*v Jednoho v milionech Bratří Člověka tajuplný příchod*“ vždy neuvěřitelně - katolicky - jsi *Zpíval A Věřil - Miloval A Věřil*.

Byl tedy důvod – je tedy důvodem Tvého nevyznání Tvá Jemnost, Noblesa, až nepochopitelný, vpravdě básnický ohled, nanejvýš šetrný odstup – ke všem bratřím – to jest i těm nevěřícím ? Bázeň, Strach Boží, Vyslovit před všemi Tak Velké tajemství, označit ho jménem ?

Anebo prostě – před prahem Hrobu jako před příliš definitivně přijatou, příliš svazující, před zraky všech už navždy neodvolatelnou Poslední realitou: Boží náručí, před nikoliv už skrytě a tiše, ale nahlas Vysloveným Vyznáním Lásky, Vyznáním Lásky Boha I Člověka , tu ještě v posledním okamžiku tady na Zemi - už jen ještě na vteřinu, na osudnou vteřinu zvítězila Tvá už ne lidská, ale andělská, až příliš poslušná pokora a před Tajemstvím na tvář padající, oči otevřít ze své jen smrtelné vůle v úctě před Neznámým až za hrob se bránící Boží Bázeň Básníková – prostý lidský Stud ?

Na samém okraji Tvého Hrobu, před Prokrustovým ložem tolika otázek a nakonec i před otázkou Sfingy, otázkou poslední a jedinou - poklekáme.

Nevíme, Nesmíme Vědět,

Mlčíme.

Zbytek je Tajemství, Rest is the Silence.

Tvé Tajemství, Otokare Březino.

Zůstáváme tu tedy S Tebou –

V Naději Na Prahu Hrobu, u hrobu Tvého, hrobu našeho, v mlčenlivé Naději na Shledání s Tebou, ale ne jen s Tebou, drahý Mistře: v Naději raději ani nevyslovené, v Naději spíš jen cudně Utajované, teď, před příchodem ještě zřetelněji vysloveného Slova, v pevné Naději v druhý. a už poslední jeho Příchod. Ale zůstáváme tu současně němí i před Majestátem Slova už teď a tady - skrze zázrak Jeho Matky, Poesie, a to jest na prvním místě Tvé Poesie - vždy znovu Z Mrtvých Vstávajícího, a – před našimi užaslymi zraky - vždy víc a víc se Proměňujícího - Božského Slova V Syna Člověka se Vtělujícího - a s ním: „ještě Většího, / Většího Světla“.

Jiří Kuběna

Bedřich Fučík

(1900 Čáslavice - 1984 Praha)

*Bedřich Fučík významný český literární kritik a literární historik, editor a překladatel, vedl v nakladatelství Melantrich edici Poezie a později pracoval v nakladatelství Vyšehrad. Jeho kritické stati a recenze vycházely v různých časopisech. Z jeho díla je zajímavá kniha **ČTRNÁCTERO ZASTAVENÍ**, kde načrtl vzpomínkové medailony na milované autory, jeden z nich „Od země ke hvězdám“ se týká i*

básníka Otokara Březiny, kterého s přáteli dvakrát v Jaroměřicích navštívil. Zúčastnil se také jeho pohřbu.

Od země ke hvězdám

Úryvek z knihy Čtrnáctero zastavení od Bedřicha Fučíka

Jdeme čtyři; zbrusu nová doktorka filozofie Jitka Skaláková a její komonstvo Jan Čep, Vilém Závada a já. V Jaroměřicích se k nám připojuje profesor Rudolf Černý...

Ale jen dosedneme a vykótkáme svá blahopřání, dostáváme odpověď, přes zřejmé rozpaky zdvořile ironickou, když Březina začne mluvit o moderních životních jubilejích, srovnáváje břitce současnost s „temným“ středověkem, kdy osoba zůstávala takřka anonymní a vykonané dílo znamenalo všechno; oslavujeme člověka, který je smrtelný, zatímco jeho dílo trvá a pracuje do příštích dob.

A pak to šlo jedno za druhým. O vznešené citlivosti slova ve středověku, o jeho cudnosti, která dovedla pouhým náznakem odhalit nejbludnější a nejtemnější propasti lidských vášní a hříchů na jedné straně, zatímco na druhé straně popouštěla naplno uzdu rozpustilé vitální radostnosti; o nezkratitelné životnosti villonovských pádů a hluboké dojemné kajícínosti nad nimi, z nichž se žilo až do renesance; o přežíznivém puzení básníků postihnout slovem tíhnutí a převratné proměny a obsahy lidské duše tak ostře, vědomě a zdrženlivě jako v Sofoklových tragédiích, jejichž znaky, signály a vlákna malátně doznívají v devatenáctém a dvacátém století; o globalizující obraznosti řeckého jazyka, neseného zavazujícím poznáním, co je dobro a zlo, o antické vůli a touze po spravedlnosti a o svobodě vnější a vnitřní; o tajemných štolách, jež v této kultuře ducha vedou z životní moudrosti Indie, která dosud žije, skrytá a zastíněná aktivnější a okázalejší kulturní vůlí evropskou, s níž má ve svých vrcholcích společného víc, než si pyšná Evropa uvědomuje, nerozumějíc namnoze cestám, jimiž se indická senzitivnost a myšlení braly a dosud berou, a míjejíc podstatu buddhistické imaginace, vtělující se do mýtů nám stejně nepřístupných, jako jsou pro ni mýty anticko-křesťanské... Celým tímto přívalem březinovského vědění a samostatného myšlení se proplétala žhavá a souvislá nit' účasti na životě a jeho dnešní kulturní a budoucí stále víc jen civilizační podobě. Ohromující a oněmující vědění historické a filozofické, jazykové a přírodovědné, jaké se shromáždilo v Březinově duchu, nepochybně jediném v naší

době a národě a majícím snad přímý protějšek v univerzálním Erasmovi a Komenském, nebylo ani mentem pouhým oslňujícím skladištěm znalostí existujících pro sebe samé, nýbrž pro člověka, a starost o jeho osud a duchovní podobu na zemi, jemu darované a svěřené jeho srdci a jeho rukám, vytryskla z každého slova; starost o každou jednotlivou duši, o člověka ve vztahu k jeho bližnímu, k přírodě, věrné a štědré služebnici sloužící zadarmo, k vesmíru, jehož velikost je oslnivou a monumentální metaforou vlastní velikosti člověka ve vztahu – mluveno březinovsky – k Nejvyššímu. Byl to jeden souvislý paján na dobrodiní a nádheru bytí.

Nicméně nebylo možné přeslechnout, přehlédnout a pojmout zde i v jiných souvislostech tóny a stíny až skeptické úzkosti, prorážející za putováním dějinami lidského ducha. V přívalu těchto vědomostí dorážejících na sluch a chápání užaslých posluchačů se ztrácely jednotlivosti a předěly časově historické, geografické, národnostní, nebylo Řeků, Židů, Indů a Evropanů, spojoval je bratrský duch vznášející se svobodně nad vodami a velehorskými štíty země: amalgamoval okamžiky bleskových utkvění, kdy sama věčnost – věčnost nad časem rozplývající se v ní – byla na dosah ruky a oslepovala blahem, a zároveň ochromovala dech a vzbuzovala přitom vrcholný úžas nad skutečností druhého světa, tušeného ne ve vědomí, ne v rozumu, nýbrž v srdci a v nejvyšších snech. A to všechno nikoliv díky odborníku v historii, filozofii či lingvistice, ale básníku, jehož bohatá imaginace svými tykadly, vyrážejícími daleko za čas a prostor bez hranic, syntetizovala jediným obrazem věci nejrůznorodější a nejvzdálenější, a postihovala jejich vnitřní význam, stejně jako styčné silokřivky a směřování. – Všechno to znělo jako invenčně vynalézavé preludování na zvláštním nástroji idejí, slov, melodií a rytmů, bylo to vzácné přemýšlování proměněné v hudbu nikdy předtím neslyšenou a obdobnou Bachovým variacím na varhanách.

Nevím, co působilo mohutněji, zda ono kosmické svobodné kroužení oblastmi lidského snu na zemi, nebo forma a výraz, které je prezentovaly. Chvillemi jsem ztrácel souvislost věcnou, unášen organizací a stavbou větných period, které napořád hrozily, že skončí zaskřípěním a uvíznou v půli myšlenkového rozmachu, ale místo toho se zvedaly a klesaly novými vlnami a zmlkaly v zákrutu nejméně čekávaném. Konstatující věty neznatelně přecházely do lyrických dithyrambů, vystřídávaných úsečnými pointami, jako by zkušený

herec přednášel poctivě nastudovaný text, bez jediné zadrhlíčky, bez přeřeknutí a zaváhání, bez hledání výrazu, svrchovaně zpřítomňujícího myšlenku...

Připomínalo mi to složité periody Hudby pramenů, ale proti Hudbě to bylo o zkušenost dvaceti pěti let mlčení navenek vyzrálejší, plnější, nebyly to už samostatně metodicky ohraničené eseje „o kráse světa“, o „tajemství umění“, o „úsměvech času“ či „nejvyšší spravedlnosti“, nýbrž životné syntézy myšlení celého života samotáře zasvětivšího se tajemství a kráse lidského bytí na zemi, a tím zároveň ve vesmíru, kde všechno souviselo se vším a jedno odpovídalo druhému, třetímu a desátému – amazonský veletok protikladů a harmonie, radosti a hoře, života a smrti. Podobalo se to virtuózní a někdy i pyšné hře se slovy a myšlenkami, ale byl to výsledek úporného přemýšlování nad smyslem člověčské existence, vítězství absolutistické vůle, toužící dobrat se jádra života...

Mezi autorem Hudby pramenů z roku 1903 a jubilantem z roku 1928 byl však přesto velký rozdíl – nejen ta intimní sympozia, omezující se na soukromá besedování, ale především forma, kterou byla prezentovaná, byla nová. Složité tkanivo symbolistně nenasyceného a nádherou plýtvajícího výrazu ustoupilo ve prospěch slova co nejprostšího, kovově reliéfního a úsporného, obsažnějšího a určitějšího. Tentokrát bylo rozumět na pouhý „poslech“; podstata věci byla obnažena na samu dřev, a tím jasnější, čím neslychanější a nepochopitelnější. Bylo to víc než v Hudbě pramenů, ale bylo to přes svou stupňovanou složitost prosté jako lesní pramen vody, „lidštější“, civilnější. Ten rozdíl výrazu se nedá lépe znázornit, než srovnáním třeba takového **Koloběhu srdcí** nebo **Času z Rukou** s dvěma básněmi z pozůstalosti **Za všechno díky...** a **Návrat**, datovanými rokem 1906 – 7. Ale ty verše jsme tenkrát ještě neznali a „nový“ Březina ohromoval proto dvojnásob...

Rozprava, či spíše monolog pokračoval, ale zněl už neosobněji. Březina přešel ponenáhlu na podíl křesťanství v současném životě a se zřejmou velikou nespokojeností začal líčit budoucnost, v níž se lidstvo z valné části zbaví poslušnosti a kolektivní odpovědnosti, vyplývající z náboženské víry. Život se rozpadne na skupiny, které nebudou mít vzájemně žádné pouto: dojde k sváru všech se všemi, všechny duchovní myšlenkové vazby budou zpřetrhány ve prospěch moci a peněz, a náhradní spoje povedou jen k diktaturám a tyraním

novověkých Nabuchodonozorů, Neronů a užuž Hitlerů, kteří se cítí nadlidmi. Jejich sen o nadčlověku je sen marný, nemůže skončit než pouští bez duše. Dějiny minulosti jsou knihou šílenství všude tam, kde nebylo víry v Boha. Umění stejně jako věda ztratí svou charismatickou způsobilost a stanou se pouhými nástroji mocných a bezohledných jedinců a skupin. Zvláště věda bude při tom hrát nezáviděníhodnou roli...

Čtvrt roku poté Otokar Březiny zemřel. Na pohřeb do zapadlých Jaroměřic se sjeli zástupci všech možných významných i méně proslulých kulturních i společenských korporací, aby vzdali hold plachému a skromnému samotáři, básníkovi a mysliteli, jakých český lid neměl nadbytek. Zvlášť dojemná mi připadala přítomnost Viktora Dyka, reprezentanta České akademie umění, který třicet let stíhal Březinovu tvorbu nemilosrdnými ironiemi. Přes početné zástupy byl to pohřeb venkovsky tichý, bez oficiálních projevů. Církevní obřady vykonal Jakub Deml, který se také se zemřelým rozloučil, oslovuje ho snad poprvé mnohem důvěrněji, než činil dosavad: „Příteli Václave, já nejnevděčnější a nejméně hodný z tvých přátel, loučím s tebou a děkuji ti za všechna tvá dobrodiní, za všechnu tvou věrnost a lásku. Loučím se s tebou za všechny tvé přátele, za ty všechny, pro které trpěl v srdci svém a kterým s ze všech sil pomáhal, ba i na úkor svého klidu a zdraví, pomáhal; loučím se s tebou a děkuji ti za všechny přátele jaroměřické, kterýchs nechtěl vysloveně jmenovati, abys nezarmoutil ostatních, děkuji ti za všechny strádající, s kterými jsi se bratrsky dělil a trpěl, děkuji ti za tvého školníka Antonína Rezka, služebníka tvého, jehož oddanost a věrnost může zaslouženě oceniti kromě tebe jen Bůh – děkuji ti za ženy, za to, cos o nich zpíval, za děti, za zvířata, za květiny, za slunce, za všechno, cos srdcem, okem, rukou a slovem pro věky pomiloval, a prosím tě, přimlouvej se tam u Boha za nás a za celý národ!“

— —

Místo harmonie a smíření

Prvého výročí smrti Otokara Březiny 25. března 1929 vzpomenuli básníkovi ctitelé z jaroměřického kraje poutí k jeho hrobu v nedělní odpoledne 23. března 1930. Nejprve vzpomenuli jeho čisté duše modlitbou, zpěvem a hudbou v chrámu Páně (hudbou varhan básníkův přítel z mládí František Bauer), poté obklopil veliký zástup lidu básníkův hrob v tichém zadumání vyslechl meditaci, kterou ve zkratce si připomínáme letos, kdy 25. března vzpomene 85. výročí úmrtí Otokara Březiny.

„ Vlídne a laskavě vítá nás Otokar Březina u svého hrobu, jako nás srdečně vítával na prahu bílé své světničky. Nezve nás však dále do šera tmavé komůrky, v níž odpočívá, nýbrž kyne nám bratrsky do kvetoucích zahrad své nesmrtelné duše.

Neboť Otokar Březina, dokud chodil mezi námi, horoucně si přával, aby i po svém odchodu od nás, zůstal naším učitelem radosti. A přece nikdo z nás netrpěl tolik, jako Otokar Březina, jenž trpěl přemírou své lásky a svou osamělostí.

„A ať jsme nescíselnými životy žili, žárem všech květů kvetli,

sluncem své lásky jak oblak pozdvihli v azur iluzí vesmír celý,

K zvířatům ve jhu se skláněli jako k bratřím zakletí svého,

všech početí cítili slast a v lůnech bolestná hnutí nezrozeného,

a ve svém srdci oheň všech srdcí – stáli jsme osamělí.“

I my, drahý Mistře,

František Jech

— —

OSUD JEDNOHO DOPISU

(Jak se potkaly cesty Anny Pammrové a J. A. Trčky)

Byl srpen 1918, světová válka se chýlila ke konci a i v těch nejmenších vesnicích ještě neexistujícího Československa sčítali příbuzní a přátelé ztráty svých blízkých. Dělo se tak též v tichém, v té době ještě zapadlém Jinošově. V rodině místního kupce a hostinského Kryštofa marně očekávali syna, který padl na východní frontě. Dodnes ho připomíná reliéf na pomníku; ten vytesal na jinošovském hřbitově František Bílek. Byl to též důkaz přátelství k Jakubu Demlovi, švagru padlého Jana Kryštofa. Ke hrobu přišel uctít jeho památku také Otokar Březina, který pobýval již téměř dvacet let v Jaroměřicích. V myšlenkách snad vstoupil po ještě delší době na práh jinošovské školy, kterou opustil na konci svého prvního učitelského roku v létě 1888.

Tak se stalo, že se mezi 4. - 8. srpnem 1918 sešli v Jinošově tři přátelé, jejichž duchovní bratrství zůstává v našem povědomí dodnes. V polovině října píše o tomto setkání Otokar Březina Anně Pammrové obsáhlý list datovaný 13. X. 1918 v Jaroměřicích. Tento dopis je pozoruhodný z několika důvodů. Jedním z nich je překvapivý časový údaj - v době jeho napsání již proslulý básník vzpomíná na první místo svého působení, nikoli však v souvislosti s počátečními zkušenostmi venkovského učitele, ale především ožívuje jako na malířském plátně jinošovské okolí, aleje, věkovité lípy, myslivnu při bítešské silnici. To všechno jsou místa, kudy chodívali mladičkový učitel a do svého nitra pohroužená, ale přesto přítelova slova celou bytostí vnímající tmavovlasá žena obdařená neokázalým půvabem. Čtenář se nemůže ubránit dojmu, že to vše se stalo nedávno, že sleduje mimořádně zdařilý umělecký útvar - divadelní hru, impresivní film - a je překvapen, že básník takto vzpomíná na chvíle a místa, od nichž jej dělí celých třicet let. Návštěva Jinošova se poté už nikdy neopakovala. Dalším důvodem, proč věnovat přítomnému dopisu pozornost, je stěží uchopitelné, ale naléhavé svědectví o hloubce vnitřního vztahu mezi pisatelem a vzdálenou přítelkyní. Přidržíme se blíže neurčeného komentáře „...jako by se básník snažil soustředit na několika stránkách vše, čím byl prosycen tento vztah - naději i tesknotu, přílnutí i samotu, splynutí s přírodou a tichou vroucnost.“ Následující pasáž představuje volný výběr pozoruhodných, především přírodních dojmů

nesoucích ono skryté poselství: „*A tak se stalo, že po třiceti letech uviděl jsem znovu místa, kde bloudívalo mé mládí a hledalo své cesty a kde jsem se setkal s Vámi. Přijel jsem v neděli večer: nádherné topoly na námešťské silnici..., staleté lípy hřbitovní.*

V pondělí ráno byli jsme navštívit Gottharda, na něhož si jistě pamatujete, i světničku, kde jsem druhdy zůstával a kde jsem Vás vítával jako svého hosta.

...a šel jsem naší cestou po bítešské silnici, bývalou, před třiceti lety tak krásnou alejí topolovou, daleko viditelnou v celém kraji a dlouhou řadu let i v mém snění. Není jí už, žije jen v nás. Cesta tichá, beze stínů, holá vede dnes k lesu. Neznámý, usedl jsem nedaleko myslivny. Bylo vlažno, zem zářila v slunci, les dýchal hlubokým energickým rytmem. Za dva dni vraceli jsme se s přítelem Demlem ke Kralicím, odjížděl jsem. Tichý déšť zamlžoval krajinu... “

Dopis zařazený Petrem Holmanem do druhého dílu Korespondence OB (str. 1213 - 14) měl dramatický osud. Pouze souhra okolností způsobila, že se jeden z nejznámějších listů zachoval alespoň v opise a byl posléze několikrát spolu s ostatními Březinovými dopisy Anně Pammrové vydán tiskem. V tomto příběhu sehrál významnou roli příznivec a přítel žďárcké samotářky Josef Anton Trčka.

Poprvé se s tímto jménem mohli setkat čtenáři výboru z dopisů Anny Pammrové sestře Eleonoře Křemenové (Pohorské), který uspořádal a v r. 1970 vydal pod velmi často citovaným názvem *Žena s duší lesa* Lumír Kuchař. V dopise napsaném o Velikonocích 1931 obhájí Pammrová přítele, který ji obětavě podporoval v době válečného nedostatku. Eleonora sestru zřejmě odrazovala od přátelství s člověkem, který se výrazně odlišoval od společenského průměru způsobem života daným především výtvarným talentem - ten plně využil ve službách moderního umění. Je na místě citovat pasáž z uvedeného dopisu věnovanou vídeňskému Čechovi J. A. Trčkovi v plném znění: „*Nezruším slova daného člověku, který v nejtrapnější době válečné mě podporoval. Ač sám nemajetný. Tehdy jsem žila vskutku jako k smrti odsouzena! - Svou sestru, která občas do Žďárce přijížděla, ke mně posílal s různými věcmi, tehdy nedostupnými a velmi potřebnými. Zním ho od roku 1915... Není to hejsek. Ovšem, že je v očích šosáků podivín. Za tento rok (od smrti O. Březiny) dal mně již dvanáct set... “*

Další stopu po našem krajanovi - jak se posléze ukáže, jeho rod pocházel z Tišnovska - se objevila téměř po půldruhém desetiletí v Korespondenci OB II vydané Petrem Holmanem r. 2004. Nalezneme zde pět dopisů, které básník Trčkovi adresoval mezi lety 1922 - 1925, v nichž se opakuje pozvání k návštěvě, ke které však v Jaroměřicích pravděpodobně nedošlo.

Zásadním zdrojem poznatků o této mimořádné osobnosti, která však zůstává takřka zapomenutá, se stal dokument reprízovaný českou televizí v létě 2011. Poprvé byl uveden již v roce 1995, ale stal se pro příznivce A. Pammrové i po téměř dvaceti letech objevem. Autor, pražský historik umění doc. Jan Boněk, projevil vzácnou ochotu poté, když jej oslovil místopředseda SAP Václav Zábršša s prosbou o poskytnutí kopie. Díky jejich spolupráci jsme se v jarním čase roku 2012 seznámili s Trčkovým osobnostním i uměleckým profilem.

Samotný začátek dokumentu poskytl řadu informací, které nás mimořádně zajímaly. Po záběrech Vídně z doby před 1. světovou válkou jsme poznávali známou, jemně modelovanou krajinu počínající Vysočiny západně od Tišnova, jejímž centrem je Olší, jedna z vesnic nesoucích „stromové“ jméno. Patří k nim i víska, která by se vešla do dlaně, Jilmoví. Toto rodiště Trčkova otce jsme měli v povědomí už dříve, poněvadž se náš místopředseda Václav Zábršša dlouhodobě zabývá historií starobylého rodu Trčků, jehož současní příslušníci žijí nedaleko od Jilmoví v Moraveckých Janovicích. Tyto okolnosti vysvětlují, jakým způsobem se Josef Anton seznámil s Annou Pammrovou. Samota Pammrov leží nedaleko od míst s Trčkovou širší rodinou úzce spojených.

Ačkoliv byl umělec daleko víc Vídeňanem - zde se v r. 1893 narodil a do roku 1940 s přestávkami žil - na Moravu se celý život vracel. Svědčí o tom mnohé motivy jeho obrazů, kromě Jilmoví např. Pernštejn nebo Tišnov a také Jevišovice, kde od raného dětství žila jeho matka. Ještě proslulejším se stal Trčka jako fotograf. Otec, drobný vídeňský obchodník, nebránil synovu rozhodnutí studovat na prestižní vídeňské fotografické škole. Jeho nesporný talent ho přivedl do ateliérů nejvýznamnějších vídeňských malířů - Gustava Klimta a Egona Schieleho. S oběma umělci se sblížil, vytvořil celé kolekce jejich fotografických portrétů a díky jim i dalším dílům tohoto uměleckého odvětví, která jsou srovnávána s fotografiemi Františka Drtikola, a také díky svým literárním aktivitám se zařadil mezi

významné představitele vídeňské moderny. Bylo to období kolem 1. světové války, které mělo nesporný vliv na moderní umění celé Evropy. Není těžké si představit, že obdivoval svého současníka Otokara Březinu, který otevřel svým hvězdným dílem dveře do hájemství evropské moderní poezie. Úcta k básníkovi, s nímž si ve 20. letech krátce dopisoval, jej přivedla v březnu 1929 do Jaroměřic na jeho pohřeb. Tato smutná příležitost přinesla Trčkovi začátek dalšího přátelství - potkal se tu s Jakubem Demlem. Novému příteli plně důvěřoval, o tom svědčí i společné rozhodnutí, aby J. A. Trčka přeložil do němčiny některé Březinovy dopisy adresované Anně Pammrové. O přátelském vztahu osamělé myslitelky a o třicet let mladšího výtvarníka vypovídá i její souhlas s korespondenčním „projektem“. Básnickovy dopisy patřily v rozsáhlé korespondenci Pammrové k nejcennějším, jistě by je nesvěřila do rukou nespolehlivé osoby.

Kdy začal Trčka na překladech pracovat, nelze s jistotou doložit, s určitostí víme, že mezi Březinovými dopisy Anně byl i onen památný z října 1918. Jisté je též vročení jeho předčasné smrti - 1940. Tehdy uplynuly dva roky od obsazení Rakouska nacistickým Německem, které Trčku hluboce zasáhlo. Jeho zjevné antipatie vůči novému režimu ho brzy dovedly do okruhu podezřelých osob. V únoru 1940 dostal předvolání k výslechu na gestapu, k tomu však nedošlo. V březnu Trčka nečekaně zemřel, bylo mu pouhých 47 let. Okolnosti smrti jsou nejasné - objevily se spekulace o sebevraždě, jiná verze se držela nešťastné náhody.

Tento dramatický zvrát v osudu talentovaného umělce mohl způsobit i zkázu Březinových dopisů. Jakmile zpráva o smrti Josefa Antona dospěla k Jakubu Demlovi, vypravil se neprodleně do Vídně do Trčkova ateliéru a podařilo se mu celý soubor zachránit. Chyběl pouze ten básníkův list, na který jsme upřeli pozornost, datovaný v Jaroměřicích 13. října 1918. Posléze se ukázalo, že mezi vlastnoručními dopisy Otokara Březiny zůstal zpočátku nepovšimnut opis, který pořídil Trčka. V životě ani v historii neexistuje kdyby. Určitá souvislost se však nabízí. V roce 1944 byl vídeňský dům, v němž Josef Anton Trčka přebýval, zasažen jako jediný v ulici spojeneckou bombou a úplně zničen. Kdyby se tak stalo o pouhé čtyři roky dříve, byla by většina dopisů nazývaných literárním historikem Jaroslavem Medem „epistolografickým skvostem“ navždy zničena.

Několik dalších opisů Březinových listů Pammrové se v torzu Trčkovy pozůstalosti zachovalo, jak uvádí Petr Holman v Korespondenci OB II na str. 1347, ty však nemáme k dispozici. Dopis, jehož osud jsme sledovali, potkal pro nás příznivější osud. Dodnes můžeme z jeho řádků zaslechnout tichý hlas, který neumlká. Jako bychom jej slyšeli už z první věty: „*Především krásný pozdrav z našeho Jinošova...*“

Vlasta Urbánková

Jilmoví

— —

Číslo jednací: láska

Vzájemná korespondence Jakuba Demla a Františka Bílka

30. listopadu loňského roku zavítala do Jaroměřic nad Rokytnou Daniela Iwashita se skupinou mladých lidí a v salonu Restauraci Viola se odehrálo autorské čtení ze vzájemné korespondence Jakuba Demla

a Františka Bílka z knihy se zajímavým titulem „**Číslo jednací: láska**“. Po úvodu Daniely Iwashity z dopisů četli Iva Mrázková, Šárka Kořínková a Igor Pejchal

Dopisy obou přátel vyhledala, uspořádala a bohatým rejstříkem doplnila Iva Mrázková. Kniha vyšla jako dvě předešlé korespondence Jakuba Demla (s Josefem Ševčíkem „Carissime, kde se touláte?“, s Matějem Fenclem „Tento list považujte za neúplný“) v nakladatelství Dauphin. Daniela Iwashita se svými studenty, kteří pod jejím vedením dopisy Jakuba Demla se svými přáteli sebrali, uspořádali a doprovodili reáliemi, navštívila místa, kde Jakub Deml žil a působil (Babice, Šebkovice, Jinošov).

První svazek knihy „**Číslo jednací: láska**“ obsahuje dopisy Jakuba Demla a Františka Bílka z let 1901 -1906. Jakub Deml okouzlen jeho dílem napsal „Slovo k Otčenáši Františka Bílka“ ... *a Bůh má tisíce cest, jimiž přivádí duše k tajemství: jest to snad bolest, vyhnanství, pokoření, nemoc, chudoba; nebo chvíle rozjímání, modlitby – ba i kniha, slovo slyšené, příliš velká radost, nenadálé setkání, příklad svatosti – ale také mluva přírody: stromů, květin, vod, ptáků, země, vzduchu, ohně, oblohy...* Jeho dopisy překypují adorací k tvůrci Bílkovi, píše je skoro denně, dopisy Bílka nejsou tak časté. Deml s ohromným elánem propaguje Bílkovo dílo, koná na ně sbírky, prodává jeho vázy a vydává jeho výtvarné práce. V dnešní době bychom řekli, že byl takovým Bílkovým manažérem. Po roce 1906 je dopisování přetrženo a obnoveno až po roce 1911. V té době se již Jakub Deml stává vyrovnaným spolupracovníkem, vydává jednu knihu za druhou a výtvarným vyjádřením je doprovází František Bílek V roce 1927 vzájemná korespondence umlká.

Začíná se na zemi vtělovat Slovo

Úvod ke vzájemné korespondenci J. Demla a F. Bílka **Číslo jednací: láska** od Daniely Iwashity

Listy Františku Bílkovi patří k nejoddanějším, jaké kdy Jakub Deml napsal. „Život Váš srdce i ducha mého prostoupil, a ti, kdož po smrti mé, kterou z pochopitelných důvodů mám ustavičně před očima, budou mne pitvati, najdou v útrokách mých Vaši podobu... Budete ukřižován- i já,“ vyznal se svému adresátovi. V dopisech se zračí duševní blízkost, vzájemná inspirace a tvůrčí symbióza, za něž Deml

stále děkoval: „Vždyť víte, že život a jediná rozkoš má: rozletět se do nekonečností, za napověděným, neznámým - k Tajemstvím! A který výtvarník by tuto moji touhu osudnou živil nežli Vy?“

O intenzitě souznění, ale i konfliktech obou tvůrců vypovídá přítomná korespondence též tím, že je vzájemná a hojná: dochovalo se 253 dopisů či lístků Demlových a 109 Bílkových. Tvoří myšlenkový doprovod k jejich dílu i vizím a zrcadlí dobový kulturní život i každodennost obou pisatelů.

Jaké je však poselství jejich listů? Jakub Deml v jednom z nich na hlavičkovém papíru Sokola Tasov doplnil do předtištěné kolonky „Číslo jednací“ slovo láska. Vyjádřil tím nejen svobodu, v níž všechny kolonky tohoto světa dokázal přetvořit v báseň, ale také ústřední myšlenku dopisů s Františkem Bílkem: a tou je láska, která jedná.

Na počátku básník slouží výtvarníkovu dílu slovem. Věnuje mu svou první knihu i kritické eseje, získává mu příznivce: „Je potřeba těmto lidem v Čechách nemluvit, ale ukázat, jak se miluje, a jak je možno dívat se ještě jinak – a jediné dobře. – Proto se ani už nehněvám na tyto slepce, na tyto děti – ještě jim nikdo neukázal – slovem... A nesmím se hněvat – a je dobře bez přestání ‚ukazovat‘, tj. trpět“.

Nikdy se neunaví hledáním způsobů, jak přítele podpořit a potěšit. Po několik prvních let pro něj v každém dopise nalézá nové jméno. Po nesmělém a obdivném „Drahý Mistře“ z prvního dopisu ho oslovuje: „Ó Pane můj, Příteli milovaný, Mistře předrahý, Příteli drahý, Příteli mileny, Příteli dobrý, Sladký Příteli, Bratře můj nejdražší, Bratříčku, Můj sladký Pane, Milovaný Bílečku, Můj bratře bolestný, Drahoušku, Milý bratříčku, Bratříčku výsostný, Můj bratře rodný, Bratrský příteli.“ A příznačně také: „Bratře Vy můj, mně určený Ježíšem Spasitelem.“ Deml od počátku nevidí v přátelství k Bílkovi nic privátního, přijímá ho jako dar od Boha, úkol a privilegium spolupracovat s ním na Božím díle. Má při tom na mysli prolog Janova evangelia jakožto živý, přítomný děj: „*Začíná se na zemi vtělovat Slovo, a my umlkáme...*“

Demlova slova lásky se vždy obracejí ve skutky lásky. V dopisech sledujeme, jak mladý kněz iniciuje a vzápětí uskutečňuje odvážné podniky, jako bylo vydávání Souborných prací Františka Bílka; hřbitovní kříž pro Babice, na nějž vyprošuje peníze mezi farníky; jak shání či zadává sochaři práci v různých koutech Vysočiny. Dopisy druhé knihy zaznamenávají společnou tvorbu knih. Listy z první

světové války navíc ukazují, že láska Jakuba Demla nikdy nebyla povznesena nad existenční nouzi těch, které miloval. A tak kromě vřelých slov posílal Bílkově rodině složitými cestami do Prahy chleba i jinou „potravu těla“.

Demlova láska a myšlenka společného díla je nakažlivá dodnes. Svědčí o tom i vznik dvou svazků této korespondence. Iva Mrázková je edičně připravovala pět let: zprvu jako diplomovou práci, kterou obhájila v září 2010, další dva roky pracovala na knižní verzi. Jako první z badatelů tento často citovaný, ale dosud nevydaný soubor zkompletovala z různých archivních zdrojů i knih, mnohé listy a souvislosti nově objevila, vyřešila řadu otázek ohledně datací, listy uspořádala, opsala, zkomponovala z nich dva svazky, napsala k nim rámcové historické studie i vysvětlivky. A protože se dopisy zmiňují o mnoha lidech, kteří se na Bílkově – Demlově díle nějak podíleli – kupříkladu řemeslníci (kameníci, hrnčíři, kováři, tiskaři...) či abonenti -, Iva Mrázková se o každém z této neviditelné obce spolupracovníků, příznivců a dalších pozapomenutých postav pokusila zjistit více v archivech či matrikách. Její pramenné bádání se promítlo především do jmenného rejstříku, obsaženého v druhé knize, z více než pěti sty biografickými hesly.

„Vaše číslo jednacích“ jest láska,“ odpověděl Bílek Demlovi. „Láska ničeho nezatemní, lásku nesleduje smrt, neboří, jest životodárná. Přál bych si, abyste mne i pana Březinu přečkal; abyste pak svým ‚jednacím číslem‘- láskou vyzbrojil všelikou marnou řeč lidí uměleckých i vědeckých. Zdáte se mi jediný k tomu povoláný.“ Dnešnímu čtenáři lze jen přát, aby jej podobně vyzbrojily i tyto dopisy.

V Brně 21. března 1901

Drahý Mistře,

Proč nemlčím, kde se cítím, tak sláb, abych promluvil? Ale nebudu mluvit, tolikrát jsem se o to pokusil nadarmo. Však příležitost sama mi to, omlouvám se, dovoluje, vyznat se Vám ze své úcty a vděčnosti – kdybych toho neučinil, bojím se, že bych toho nikdy nepřestal litovati. Miluji tu vaši „nepravidelnost, nejasnost, neuhlazenost“ a všecko ostatní, co by Vám kdo vyčítal: Tichý oceán, Umění, Vyšel

poslušen..., obrazy ke knize o věrném přátelství Amise a Amila, Matko!, Jak paprsek slunce...

A Vašeho Krista.

A kdybych mohl na všechno zapomenout, na to nikdy, že ilustrujete knihy drahého nám Otokara Březiny. Bez Vás neměli bychom už nikoho, kdo by sestoupil až tam, kde „louky na dně, zkvetlé hvězdami, v čarovném tichu hoří...“ Jaký vliv máte a budete mít na naše duše! – nikdo nemůže Vám zaplatiti Vaše bolesti a slávu.

Prosím, nehněvejte se na mě, obdivuji se jako stále nepřipravený, jako maličký a jako ten, jenž pomíjí.

Jakub Deml   bohoslovec

19.XII.1904. Před polednem

Můj milený příteli,

jak dívám se na Vás se zalíbením! V šeré mé budoucnosti zdáte se mi jedním bodem světlým, jistým. Kráčím po rozrušených vlnách tohoto času duchem k Vám a noha má se mi neomočí pro silnou moji důvěru k Vám. A jak Vy mně – Bůh i Vám oplat'! Přál bych si, by Bůh mnou Vám oplatil!

Pošlu Vám v blízkých dnech fotografie mé výstavy v Mnichově. Bude Vás to snad zajímat. Snad i přítele našeho p. Březinu!? Beztoho jen ve práci své, kde k Bohu se modlím, mohu Vás i důstojného p. faráře i přítele Březinu i p. Floriana milovat. Jsou to jediné mé skutky, můj plod Syna člověka, pro Nějž mne, Jeho matku, možno milovat. Jen tak možno i svět bratří milovat.

Jak Vám děkuji za krásné přijetí mých prací! Chci Vám poslati již brzo něco pro Nový život a i z mého Života. – Tolik výloh působím stále Vám! Jak mne jednou dluh můj k Vám velikostí svou zalehne!

František

— —

Prezentace a křest knihy „MOJE MATKA - MIA PATRINO“

Že dílo Otokara Březiny je stále živé, svědčí to, že se dílem básníka zabývají nejen badatelé, ale i bohemisté z jiných zemí, kteří nově překládají jeho básně do různých jazyků a i do esperanta; jako Helena Voldanová 2013, Jan Zambor 2012, Viktoria Aleksandrova Kamenskaja 2012, Dorofjej Dorofeevič Bochan 2012, István Vörös 2010 a Jaroslav Krolupper 2012.

14 překladů básně Moje Matka uspořádali a na vydání se podíleli esperantisté Viktor Dvořák a Miroslav Malovec.

Půvabná knížečka „Moje matka – Mia patrino“ vyšla díky podpoře Skupiny ČEZ a byla prezentovaná na Výročním setkání Společnosti Otokara Březiny

14. září 2013 v Jaroměřicích nad Rokytnou.

Promluva Viktora Dvořáka a Miroslava Malovce při křtění knížky

VD: Bývá zvykem při výročních vzpomínkových setkáních vyzdvihnout význam té či oné osobnosti a na rodiče se jaksi zapomene. Vydáním útlé knížky „Moje matka – Mia patrino“ bychom chtěli tuto tradici porušit a vzdát poctu matce Otokara Březiny jeho vlastní básní, která byla z jeho básnického díla nejvíce překládána. Nám se podařilo najít a do knížky zařadit překlady do čtrnácti evropských jazyků a jestliže je v Evropě 59 etnických jazyků, tak překlady pokryjí 25% z nich a v Evropské unie je to přes 50%. Není to mnoho, ale jak připomenout básnické dílo Otokara Březiny současným generacím z mnoha národů? Inspirací pro tento záměr bylo zjištění, že esperantské překlady z české literatury inspirovaly k překladům do čínštiny a japonštiny.

MM: Úvod v jazyku anglickém, italském, esperantském a českém připomene básníka opakovaně nominovaného na Nobelovu cenu za literaturu. Jeho mistrovské ovládnutí jazyka českého bylo a je pro mnohé překladatele dost vysokou překážkou. Přesto ji mnozí zdolali, ale jak úspěšně, nedokážeme posoudit. Náš dík za jejich překlady nás vedl k tomu, aby v seznamu literatury byla u všech internetová adresa, kde na stránkách Wikipedie jsou údaje o překladateli, jeho dílu a to umožňuje najít další překlady z díla Otokara Březiny. Několik

překladaatelů jsme ve Wikipedii nenašli a proto byly jejich stránky vytvořeny, jmenovitě to byl: Dorofjej Dorofeevič Bochan, Viktoria Aleksandrovna Kamenskaja, Jovan Kršin, Emil Saudek, Stanislav Schulhof, Jan Šprincl a Helena Voldanová.

VD: Otokar Březina byl bytostně srostlý s Vysočinou a bylo by nespravedlivé, kdyby čtenář této knížky neměl možnost s jejími kulturními památkami seznámit. Proto neoddělitelnou přílohou této knížky je DVD s virtuální prohlídkou třiceti nejvýznamnějších lokalit Kraje Vysočina s komentářem v jazyku anglickém, českém a esperantském.

MM: Grafické pojetí nás opravňuje doufat, že knížka bude přijata také cizinci, jako neobvyklá pozvánka do Kraje Vysočina, aby poznali místa, kde zanechaly stopu významné osobnosti, jejichž jména jsou připomenuta na obalu knížky. Dámy a pánové víme, že Otokar Březina nebyl milovník alkoholu, a proto v duchu tuto knížku vodou ze Zahrady symbolů a přejeme jí,

aby jejím přispěním dílo a jméno Otokara Březiny našlo odezvu ve světě a Kraj Vysočina navštívilo mnoho turistů dychtících poznat materiální i kulturní bohatství Vysočiny.

VD: Dovolte nám, dámy a pánové, vyjádřit náš upřímný dík Skupině ČEZ, bez jejíž laskavé podpory by tato knížka a DVD nevznikly a Vysočina Tourism, příspěvkové organizaci, za souhlas, aby zmíněné DVD mohlo být doplněno o esperantské texty a tvořilo nedělitelnou přílohu knížky „Moje matka – Mia patrino“.

Vážení hosté, děkujeme za pozornost.

Knížečka je k dostání v Muzeu Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou.

Z pobočky SOB v Brně

Dne 10.10.2013 jsme se znovu sešli na naší schůzce přátel a členů SOB. Díky doc. Jiřímu Danovi se naše schůzka konala v důstojném prostředí rektorátu MU. Jsme i nadále domluveni na těchto schůzkách a snažíme se pokračovat v našich setkáváních.

Milan Kerber

Vzpomínáme..

Před pěti lety nás opustil vzácný člověk, velký obdivovatel a znalec díla Otokara Březiny, a první předseda obnovené Společnosti Otokara Březiny, pan Ferdinand Höfer.

Pan Höfer se až do konce života aktivně věnoval práci pro SOB. V době totality byl iniciátorem záchrany Muzea Otokara Březiny, které mělo být zlikvidováno. Jeho znalosti o životě a díle Otokara Březiny byly využívány v činnosti SOB, tak jako kontakty s osobnostmi, které se Otokarem Březinou zabývaly.

Po roce 1988 začal aktivně pracovat na obnovení Společnosti Otokara Březiny, což se podařilo začátkem roku 1990. V této době se soustředil na záchranu zcela zdevastovaného Muzea Otokara Březiny, o které se po smrti Dr. Vladimíra Lukšů nikdo nestaral. Na Muzeum O. Březiny se připravoval demoliční výměr a na jeho místě se uvažovalo s novou stavbou. Tím by se ztratilo autentické prostředí Březinova bytu i celého domu. V roce 1993 se to podařilo ve spolupráci se starostou Jaroměřic nad Rok. Jaroslavem Kubou, tehdejším zastupitelstvem a za významné pomoci ředitele ZŠ O. Březiny a místopředsedy SOB Mgr. Ladislava Šabackého. V roce 125. výročí narození básníka tak bylo Muzeum slavnostně otevřeno. Několik let se pan Höfer věnoval i průvodcovské činnosti.

Pan Höfer byl v padesátých letech odsouzen v prvním zinscenovaném procesu na okrese Mor. Budějovice. S řadou lidí, kteří údajně byli součástí podvratné skupiny, se poprvé v životě viděl u soudu. Nepomohlo mu, že půl roku před zatčením dostal vysoké státní vyznamenání za odboj. Vězněn byl v Jihlavě, v Plzni na Borech a v Leopoldově. Tam se seznámil s řadou vynikajících osobností. Jeho spoluvězni byli mj., opati Anastáz Opasek a Vít Tasovský, básníci Václav Renč, Zdeněk Rotrekl, Silvio Braitto, z dalších uvedeme generála Kutlvašra, legionáře a velitele Pražského povstání. Ve vězení pan Höfer vydával na toaletním papíru básně O. Březiny, (to bylo trestné), které znal z paměti a které se mu při propuštění z vězení podařilo propašovat ven. Dnes jsou součástí sbírek Muzea.

Pana Höfra si vážila celá řada osobností. Patřil mezi ně i prezident Václav Havel, nebo ministr kultury Pavel Dostál, které při návštěvě muzea provázel. Všichni máme v paměti jeho přednes Březinových veršů, které si pamatoval i v pokročilém věku.

Miloval svůj rodný kraj, miloval Jaroměřice a tento vztah přenášel i na lidi kolem sebe. Celý život se věnoval O. Březinovi a skautingu, jehož organizaci obnovoval v r. 1945, 1968 a 1990.

Jeho velkým přáním bylo, aby měl ve své práci pokračovatele.

Z. Ergensová

Arciopat Anastáz Opasek, arciopat Vít Tasovský, Ferdinand Höfer

— —

Výroční setkání SOB 2014 v Jaroměřicích nad Rok - 9. 9. 2014

Výroční setkání se uskuteční s obvyklým pořadem, jako každý rok. Začíná se pietním aktem u hrobu básníka, následuje zastavení v Muzeu, prohlídka Zahrady symbolů se skalkou Karla Čapka . Vlastní krátká schůze ve 13 hod a Slavnostní pořad v salonu Restaurace Viola ve 14 hod.

Letos bychom rádi pohovořili o přípravách na jubilejní rok 150. výročí narození Otokara Březiny. Po vzoru z celostátních oslav v roce 1968 bychom chtěli zapojit celou řadu institucí, měst a obcí. Ministerstvo kultury, Památník národního písemnictví, Literární ústav Moravského muzea, občanská sdružení, Obec spisovatelů ČR, nakladatelství, noviny, televize, poštovní známka...

Zpracování videa pro základní a střední školy. V panteonu Národního muzea v Praze by měl být konečně i Otokar Březina. Pamětní medaile. Vyústěním by mělo být zařazení Muzea Otokara Březiny mezi národní kulturní památky.

O tom bychom se měli domluvit. Co z toho se podaří? Když se podobné věci podařily v době tání totalitních poměrů, proč by se to nemělo podařit v době svobody, byť v době značných problémů politických, ekonomických i sociálních.

A ještě jedna prosba: moc bych uvítal, aby byl zvolen nový předseda. Po 12. letech by byl potřeba nový vítr do plachet. Už jsem to řekl na minulém Výročním setkání.

Jiří Höfer

Ohlédnutí za rokem 2013

Výstavu Josefa Kapinuse plánovanou do konce září jsme prodloužili do 3. listopadu, aby ji mohli navštívit i jaroměřičtí rodáci přijíždějící na hroby svých předků. Výstava byla velmi úspěšná, zhlédlo ji kolem 1100 zájemců a z toho bylo 200 žáků Základní školy Otokara Březiny v Jaroměřicích. Pro žáky, kteří přicházeli za doprovodu paní učitelky Ing. Hany Jandové, jsme měli připravený zasvěcený výklad o

výtvarníkovi a učiteli Josefu Kapinusovi a zároveň jsme zviditelňovali i Otokara Březinu.

Při Výročním setkání 14. září promluvil u básníkovy hrobu Jiří Kuběna. Odpoledne byla představena a křtěna knížka „**Moje matka – Mia patrino**“ a vyvrcholením setkání byla recitace Gabriely Vránové z poezie Otokara Březiny.

Gabriela Vránová a Jiří Chlebníček

V listopadu proběhlo autorské čtení ze vzájemné korespondence Jakuba Demla a Františka Bílka z knihy „**Číslo jednací: láska**“. Pod vedením Daniely Iwashity četli Iva Mrázková, Eliška Davidová, Šárka Kořínková a Igor Pejchal.

Muzeum Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou bylo otevřené od 1. dubna do 3. listopadu, provázely tři členky Společnosti Otokara Březiny – Anna Zlatušková, Helena Stejskalová a Helena Peschová, zároveň prováděly úklid budovy, vyřizovaly korespondenci a staraly se o studijní knihovnu. O básníkův hrob pečovala Helena Stejskalová.

H. Peschová

Společnost Otokara Březiny

Vás zve na setkání u příležitosti 85. výročí úmrtí Otokara Březiny, které se uskuteční **ve čtvrtek 27. března 2014 od 16:00 do 17:30 hodin** v Kounicově sále rektorátu Masarykovy univerzity, Žerotínovo náměstí 9, Brno.

Program:

doc. PhDr. Jiří Poláček, CSc. (Pedagogická fakulta MU):
Otokar Březina – život a dílo.

PhDr. Karel Plocek (Společnost Otokara Březiny):
Aktuálnost odkazu Otokara Březiny pro současného člověka.

doc. PhDr. Jiří Dan, CSc. (rektorát Masarykovy univerzity):
Březinovy „neviditelné světy“ – výzva k hledání skrytých souvislostí.

Mgr. Jiří Höfer
předseda společnosti

Kontakt na pořadatele:
Jiří Dan, dan@rect.muni.cz

— —

Významná výročí

Jaroslav Seifert (1900 Praha – 1986 Praha)

Významný český básník, prozaik a překladatel. Jako žurnalista působil v Rudém právu a v Rovnosti, byl spoluzakladatelem Devětsilu. Jako řada jeho přátel viděl zpočátku východisko z poválečného zklamání v komunistickém hnutí. V roce 1929 podepsal manifest proti gottwaldovskému vedení KSČ a tím se s komunismem rozešel.

V letech 1969 – 1970 byl předsedou Svazu českých spisovatelů a po podpisu Chartu 77 žil v ústraní. **V roce 1984 dostal jako jediný český literát Nobelovu cenu za literaturu.**

Mimořádnost jeho tvorby spočívá v samotném díle, které bylo lidově upřímné a umělecky přesvědčivé. Nebyla to vždy cesta lehká, ale on jí prošel se ctí a důstojností tvůrčí a občanskou.

Z jeho bohaté tvorby, za kterou získal různá ocenění, můžeme uvést: Ruce Venušiny, Vějíř Boženy Němcové, Píseň o Viktorce, Maminka, Koncert na ostrově, Halleyova kometa, Morový sloup a životopisné vzpomínky Všechny krásy světa.

František Jech (1884 Doňov - 1960)

Záběr činností Františka Jecha byl velmi široký, jako středoškolský profesor působil na Reálném gymnáziu v Moravských Budějovicích, byl jedním ze zakladatelů zdejšího Sokola, zaobíral se historií zdejšího kraje a založil Muzeum řemesel v Moravských Budějovicích. Patřil též k přátelům Otokara Březiny, kterého od roku 1920 až do jeho smrti 1929 pravidelně navštěvoval a z jeho hovorů si pořizoval záznamy, které uspořádal Petr Holman a vyšly v roce 2001 v nakladatelství Trigon pod názvem „U Březiny“. Byl též spoluzakladatelem Společnosti na uctění památky Otokara Březiny a později Společnosti Otokara Březiny. Napsal celou řadu hodnotných statí a studií o básníkovi: Místo harmonie a smíření, Hvězdné nebe Otokara Březiny, Otokar Březina Pěvec síly, víry a lásky.

Před padesáti léty (21.1.1964) zemřela v havlíčkobrodské nemocnici francouzská básnířka a překladatelka **Suzzane Renaud**, narozená 1889 v Lyonu ve Francii. V roce 1926 se provdala za českého básníka, překladatele, malíře a grafika Bohuslava Reynka a od té doby až do roku 1937 střídavě žila ve Francii v Grenoblu a na Vysočině v Petrkově. Vzájemně si překládali svoji poezii Bohuslav Reynek a Suzzane Renaud, ta též překládala Halasovy a Holanovy verše do francouzštiny. Z její tvorby: Tušený úsvit, Z vln, které zkameněly, Oeuvres, Chvála oběti, Dvěře v přítmí.

V polovině února vyjde v nakladatelství Paseka monografie Suzzane Renaud, Petrkov 13 od Lucie Tučkové.

Jan Čep (1902 Myslechovice u Litovle – 1974 Paříž)

Český básník a prozaik katolické orientace a překladatel. Jeho dílo ovlivnil pobyt u Josefa Floriana ve Staré Říši. V roce 1948 byl vyloučen ze Syndikátu českých spisovatelů a v tomtéž roce emigroval do Francie, tam také zemřel. V letech 1951 – 1954 působil v rádiu Svobodná Evropa. Prosadil se zejména povídkami, rovnocenná je i jeho esejistická tvorba. V jeho díle je pociťované napětí mezi viditelnou a neviditelnou skutečností, životem a smrtí.

Z jeho díla: povídky - Zeměžluč, Modrá a zlatá, Rozptýlené paprsky, Sestra úzkost, - eseje Malé řeči sváteční, poutník na zemi ...

2.7.1984 zemřel v Praze významný literární kritik a historik, editor a překladatel Bedřich Fučík, který se narodil 4.1.1900 v Čáslavicích. Před druhou světovou válkou pracoval v nakladatelství Melantrich v edici Poezie, po válce ve Vyšehradu. Publikoval v mnoha časopisech. V roce 1951 byl zatčen a v procesu s katolickými autory byl odsouzen k 15 letům vězení, v roce 1960 byl amnestován. Ve vzpomínkové knize Čtrnáctero zastavení kreslí portréty svých milovaných autorů. Jeden z nich je věnovaný i Otokaru Březinovi

V roce 1954 zemřel **František Bauer Martínkovský**, dlouholetý přítel (ze studentských let) Otokara Březiny, skládal hudbu k raným Březinovým veršům (Lov slečny Kláry; Hoj, ptáci všichni kolem se slétli). Později též učitel v Moravských Budějovicích a naposled v Hlubokých Mašůvkách.

Pavla Kyticová se narodila 8.4.1874 ve Vídni. Byla přítelkyní Jakuba Demla. Napsala vícedílnou vzpomínkovou knihu Rodiče a děti a dále drobnější knížečku O dětech, o zvířátkách a o jiných věcech. Zemřela v Tasově 29.1.1932.

Elgart Sokol se narodil 18.1.1874 v Ivančicích. Na první učitelské místo nastoupil v Jaroměřicích n. R. Zde vznikají jeho první literární práce. Za zmínku stojí Příval, kde je zábavně popsán život v našem městě – Jaroměřicích.

Mezinárodní sympozium Otokar Březina 2014

Příprava této konference se nepříjemně protáhla. Původně jsme ji chtěli uskutečnit v r. 2013, jak bylo avizováno v Bulletinu. Velice se angažoval

p. doc. Jiří Dan z Masarykovy univerzity. Předpokládali jsme, že by se sympozium uskutečnilo ve spolupráci prestižních univerzit Visegrádské čtyřky na Masarykově univerzitě v Brně. Zájem na Slovensku i Maďarsku by byl, ale jednání příliš komplikované. Zájem projevilo více osobností, ale převzít organizaci byl ochoten až ředitel Ústavu české literatury a komparatistiky z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D. Sympozium na FF UK podpořil v září i děkan FF doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D. Záštitu nad sympoziem přislíbil v roce 2013 Prof. PhDr. Petr Fiala, bývalý rektor Masarykovy Univerzity v Brně (a od r. 2012 člen SOB), který tuto záštitu potvrdil v lednu 2014, stejně jako senátor RNDr. Miloš Vystrčil, bývalý hejtman Kraje Vysočina. Chceme požádat o záštitu ještě hejtmana Kraje Vysočina do konce dubna, kdy bude zveřejněno, kdo bude dál hejtmanem.

Vlastní sympozium se uskuteční na FF UK v Praze, Palachovo nám. 2. Konference v Praze má výhodu, že pro zahraniční účastníky je to dopravně schůdnější. Protože Jaroměřice pro takovou událost nemůžeme vynechat, nabízíme účastníkům v sobotu 20. 9. zájezd „Po stopách O. Březiny“ po trase Praha, Počátky, Telč, Nová Říše, Jaroměřice nad Rok. V Jaroměřicích počítáme s pietním aktem u hrobu básníka, prohlídkou Muzea se Zahradou symbolů a skalkou Karla Čapka a kratším slavnostním pořadem. Podrobnosti se upřesňují.

V Praze i v Jaroměřicích nad Rok. budeme potřebovat na pomoc dobrovolníky.

Pro přednášející, kteří již nejsou zaměstnanci univerzit a jiných institucí, bude účastnický poplatek na sympoziu symbolický ve výši 50 Kč.

Pro zajímavost můžeme sdělit, že ze zahraničí máme předběžný příslib účasti z Ruska (St. Peterburg), Polska (Wroclav), Bulharska (Plovdiv), Argentiny (Buenos Aires). Domácí zájemci se začali hlásit také, tak věříme, že bude sympozium opět úspěšné.

Za výbor Jiří Höfer

**POZVÁNKA NA MEZINÁRODNÍ SYMPOZIUM
„OTOKAR BŘEZINA 2014“,
které se uskuteční 19. 9. 2014 v Praze**

Téma: Básnické, esejistické a korespondenční dílo, literárněvědné, komparatistické, mezioborové aj. studie, odkaz filozofický a humanitní, inspirace v hudbě a výtvarném umění, překlady a ohlasy.

Pořadatelé: Společnost Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou a Ústav české literatury a komparatistiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Odborný garant: Dr. Petr Holman

Místo konání: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Palachovo náměstí 2, Praha 1

Jednací řeč: čeština. Možnost tlumočení je omezená a je potřeba o ni požádat do 30. 6. 2014.

Termín podání přihlášek: 30. 5. 2014 na adresy: Jan.Wiendl@seznam.cz, (doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.), hofer.j@seznam.cz, (Mgr. Jiří Höfer).

Abstrakt Vašeho příspěvku v rozsahu max. 600 znaků zašlete prosím ve formátu Word 2007 - 2010, nejpozději do 30. 5. 2014 na e-mail: Jan.Wiendl@seznam.cz, hofer.j@seznam.cz. Organizátoři upozorňují na možnost případného nezařazení příspěvku do programu konference s ohledem na jeho odbornou či tematickou nezpůsobilost. O tomto kroku budou případní zájemci včas informováni.

Účastnický poplatek ve výši 800,- Kč (CZK), zašlete prosím do 20. 6. 2014 na Společnost Otokara Březiny, č. ú. 226798166/0300, vedený u Poštovní spořitelny. V této částce je zahrnut konferenční poplatek, náklady na sborník příspěvků a drobné občerstvení při sympoziu. Účastníci Symposia Otokar Březina 2008, kteří přednesli příspěvek, platí účastnický poplatek ve výši 400 Kč.

Záštitu nad sympoziem převzali:

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., poslanec Parlamentu České republiky, emeritní rektor
Masarykovy univerzity v Brně,
RNDr. Miloš Vystrčil – senátor Parlamentu České republiky

Přehled přednášek a podrobné organizační informace, včetně ubytování, budou účastníkům odeslány do 30. 7. 2014.

Za pořadatele: doc. PhDr. Jiří Wiendl, Ph.D., ředitel Ústavu české literatury a komparatistiky Univerzity Karlovy a Mgr. Jiří Höfer, Společnost Otokara Březiny.

Uvažujeme o doprovodném programu v sobotu 20. 9. 2014: zájezd po stopách Otokara Březiny. Počátky – rodný dům O. Březiny, Nová Říše – místo tvorby básnických sbírek, Jaroměřice nad Rokytnou – pietní akt u hrobu básníka, krátký pořad z díla básníka, Muzeum O. Březiny se zahradou symbolů a skalkou Karla Čapka.

Přihláška na mezinárodní symposium „Otokar Březina 2014“

**Datum a místo konání: 19. 9. 2014,
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Palachovo náměstí 2, Praha 1**

Jméno, příjmení (uveďte prosím i Vaše akademické tituly):

.....

Pracoviště, případně bydliště (uveďte prosím přesně znění, bez zkratek):

.....

Adresa.....

Telefon: ..... E-mail .....

Účast: s příspěvkem   bez příspěvku (nehodící se škrtněte)

Na symposium se přihlašuji s příspěvkem s názvem:

.....

Anotace:

Mám zájem o doprovodný program – jednodenní zájezd po stopách Otokara Březiny
ano   ne   (nehodící se škrtněte)

Žádám o zajištění ubytování od ..... do .....

Ve studentských kolejích:

v jednolůžkovém, případně ve dvoulůžkovém pokoji sám.....

K ubytování ve dvoulůžkovém pokoji jsem se dohodl s kolegou/
kolegyní:.....

V hotelu v jednolůžkovém pokoji, nebo ve dvoulůžkovém pokoji

Žádám informaci:.....

SKUPINA ČEZ

HLAVNÍ PARTNER

Bulletin vychází díky finanční podpoře doc. MUDr. Emila Černého, CSc.

Děkujeme partnerům:

Skupina ČEZ, Ministerstvo kultury ČR, Stanislav Hort Třebíč, Město Jaroměřice n. R., Dřevozpracující VD Jaroměřice n. R., Vladislav Motýl, doc. MUDr. Emil Černý, CSc. Brno, MUDr. Jana Langášková, MUDr. Jan Kousalík, MUDr. Blanka Götzová, Lékárna Jaroměřice n. R., Ing. arch. Michal Zlatuška, Antonín Otava, Mgr. Marie Rynešová, doc. PhDr. Jiří Dan, Dr. Ivo Koudelka, Mons. Josef Valerián, Hynek Bednář, Dr. Jiří Bělohlávek, Pekárna Klas Jaroměřice, Pekárna A. Maleny Jaroměřice a dalším drobným dárcům.

Bulletin vydává výbor Společnosti O. Březiny v Jaroměřicích n. Rok., Březinova 46, 675 51, tel.: 603760768. IČO 44065841, e-mail na předsedu Mgr. Jiřího Höfra: hofer.j@seznam.cz, e-mail na studijní knihovnu při Muzeu O. B.: studijniknihovna@otokarbrezina.cz. Adresa našich stránek: www.otokarbrezina.cz.
Číslo účtu SOB 226798166/0300

Toto číslo sestavil výbor SOB, tisk Helena Stejskalová a Blanka Nedvědícká.

Titulní strana: F. Bílek: Tvůrce a jeho sestra Bolest (návrh pomníku O. Březiny v Jaroměřicích n. R.)

Příspěvky do č. 64 dodejte laskavě do 1. 7 2014.

